

Az általános légkörzés = a nagy földi légkörzés

I. A Föld leggyorsabb szelei – a futóáramlások

A troposzféra felső részén nyugatias irányú szelek fújnak (jet stream).

Legerősebbek a 30. és a 60. szélességi fokok között (300-500 km/óra)

→ magukkal rántják az alattuk levő légrétegeket

→ a nagy sebesség miatt légörvények alakulnak ki bennük (ciklonok és anticiklonok)

II. Légnyomási övek közötti légsere

Eltérő légnyomású övek kialakulása:

Az Egyenlítőnél – hőmérsékleti hatásra – alacsony légnyomású öv

A sarkoknál – hőmérsékleti hatásra – magas légnyomású öv

A 30. szélesség környékén – a kisodródó anticiklonok miatt – magas légnyomású öv

A 60. szélesség környékén – a kisodródó ciklonok miatt – alacsony légnyomású öv

A nagy földi légkörzés = az eltérő légnyomású övek közötti légsere.

III. A nyugati szelek szállította, kisodródó ciklonok és anticiklonok

A 30. és a 60. szélességi körök között annyira erős a jet stream, hogy magukkal ragadják az alattuk levő légrétegeket.

A keletkező ciklonok északkelet felé sodródnak ki → létrehozzák az alacsony légnyomású övet.

A keletkező anticiklonok délkelet felé sodródnak ki → létrehozzák a magas légnyomású övet.

IV. A keleties irányú sarki szelek

A sarkok fölött – a nagy hideg miatt – magas légnyomás alakul ki.

A magas légnyomás felől az alacsony légnyomás felé mozdul a levegő, de a Coriolis-erő eltéríti.

A sarki szelek KELETIES irányúak.

V. A keleties irányú passzátszelek

A 30. szélességi fok környéki magas légnyomású terület felől a levegő az Egyenlítő alacsony légnyomása felé mozdul el. Közben a Coriolis-erő őt is eltéríti.

A passzát szelek KELETIES irányúak.

(Kolumbusz hajóit a passzát vitte Amerika felé.)

„Paripák szélességei”:

Az Egyenlítő vidékén az összeáramló passzát **felfelé száll** (nincs szél!)

A téritők vidékén - a passzát **leszálló** ága miatt - nincs szél.

A fel- és leszálló levegő nem dagasztja a vitorlákat.

A rostoklás miatt elfogy az élelem.

Végül csak a lovak maradnak...